

CATALVNYA SOCIAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5, BARCELONA APARTAT 273
TELEF. 1114

En aquests moments nosaltres diriem a les Corts que:

«La missió més important del legislador i de l'home d'Estat que vol establir una democràcia, no es organitzar el govern, sino assegurar l'estabilitat del mateix.

El sistema politic més viciós pot durar alguns dies; però precisa que els governs siguin estables i això pot aconseguir-se examinant les causes que influeixen en el trastorn o sosteniment de les repúbliques i cercant en elles els mitjans de la seva conservació.

Es tracta d'evitar les causes de dissolució i de fer de manera que les lleis escrites, els costums, tot concorri a la conservació del Govern.

No consisteix l'esperit de la democràcia en organitzar un Estat conforme a un sistema determinat, sino en assegurar-li la vida més llarga possible.

Aquests principis, entre altres, constitueixen les bases pera conservar la democràcia.»

(ARISTOTIL, «Política», llibre VII, cap. 5).

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

El nombre de 800 cadàvers, de que parlem en la darrera crònica trobats al Mont-Arruit, ha de multiplicar-se per tres. Passen de 2,400.

Els corresponsals de Melilla parlen esgarriats, virulents, del macabre i horrorós espectacle que presenciaren al arribar a dit lloc, i criden venjança.

L'hecatombe tal volta no té parió a la història de les tragedïes humanes, perquè els cadàvers fan veure amb llurs actituds els martiris afrentosos, dilacerants, horribilíssims, de que foren víctimes nostres soldats a mans dels traidors que els prometeren respectar llurs vides si es rendien.

A les Corts del regne ha continuat el debat sobre les responsabilitats de la catàstrofe de la Comandancia de Melilla, amb baixes mires polítiques per part d'alguns oradors, o amb el bon fi de espolsar-se les culpes per part de algún altre molt assenyalat.

El fet de involucrar-se en aquest debat, ademés de les miseries polítiques, la qüestió de les Juntes de Defensa, cosa altrament natural, ha desviat els debats mantes vegades, i convençut novament an aquestes Corts d'inútils i desastroses.

Sortosament la aprovació del dictamen de la Comissió Mixta sobre la que ja podem dir llei de Cases barates, el projecte d'Ordenació Bancaria presentat i explicat en un formidable discurs pel Ministre de Finances, i altres empreses per l'estil, atenuen la duresa d'aquests judicis.

La guerra del Marroc va desplaçar-se a la regió de Tetuan, a on les càbiles obedients a Abd-el-Krim i les del país de Gomara, atacaren amb canons i ametralladores quatre de les principals posicions nostres, posant-les amb greu perill.

Apartem els ulls, llagrimejant, d'aquelles terres xopes de sang germana, girant-los envers espectacles tan formosos i ennoblidors com el Congrés Terciari Franciscà que ha tingut lloc a Madrid, presidit pels Reis i amb assistència de deu mil congressistes representants de més de cinc cents mil terciaris, i la magnífica commemoració del Centenari del Dant, també presidit pels Reis, en qual acte han perorat el famós P. Janvier (francès) i el incomparable P. Rutten (belga), que tractà tema tan interessant com el del franciscanisme i la qüestió social.

ESPANYA ENFORA

Wirth, el estadista catòlic de tan ben guanyat renom, ha tingut de sacrificar-se novament, per tal de salvar a la seva dissortada patria dels horrors de l'anarquia, acceptant la formació de un ministeri capaç d'entendre's amb Polònia i portar a cap bonament la divisió de l'Alta Silèsia imposada per la Societat de les Nacions al imperi alemany en benefici de dita nació. Com tractaria aquest complicadíssim i perillós negoci amb estatistes igualment catòlics, es d'esperar que el resoldran lo més equitativament possible i amb pau.

L'altre assumpte llarg i penós que pertorba el mon, el d'Irlanda, està, com vulgarment sol dir-se, a punt de *caramelo*. Lloyd George acaba de declarar a la Cambra dels Comuns que la soberania del Rei d'Anglaterra sobre Irlanda és *conditio sine qua non* per a solucionar-se el plet irlandés. Els sin-feiners sembla que els agullona més que això (que abans era el cavall de batalla de les seves reivindicacions), l'actitut del Ulster, rodonament oposat a tota convivència amb la nació de que forma part. Tota la vella i cordial aversió d'Anglaterra als catòlics sembla rígida i reconcentrada an aquest recó irlandés, cosa que fa el joc marevellós a l'astut primer ministre citat per a fer acallar als herois irlandesos. Poc haurem de viure per a veure la solució d'aquesta gran *xarada*.

Els principals polítics europeus son en camí de l'Amèrica del Nort, aon ara gravita l'eix de la política mundial. La Conferència de la pau, que tindrà lloc a Washington dintre pocs dies, tal volta ens portarà la guerra... Mentre la pau del mon no s'assenti sobre les condicions que en temps oportunitat va fixar la Santa Seu, seran endebades els esforços que's facin per a obtenir-la. Els celeberrims 14 punts del ex pacificador Wilson, que van fer caure les armes dels exèrcits alemanys, clamen a la justícia... Es en va que s'hagi imposat al mon la més col·losal tirania que recorda la història per a fer surar coses tan pesantes...

La recent aventura del ex emperador Carles d'Àustria acabà tràgicament per ell.

Perdè la batalla que lliurà camí de Budapest i caigué presoner dels mateixos que l'adoren, tot i combatent-lo, per por de la política i de la gran Entente.

El redós social de la Via Layetana

A l'Institut de Cultura i Biblioteca de la Dona

El diumenge darrer va tenir lloc l'inauguració de la nova casa-palau que l'Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona ha construït al carrer Baix de Sant Pere aprofitant tots els elements aprofitables d'una vella casa senyorial situada en aquest bell indret de Barcelona.

Aquest carrer abans amagat, tot envoltat de parets negres i cases humides, vell reliquiari de moltes tradicions barcelonines, avui és enllumenat per la Reforma, és enllaçat amb la ciutat nova mitjançant la Gran-via Layetana, i nous aires de vida civil l'han sorprès en mig de son repós.

I sembla que aquest esboranc obert en el cor de la Barcelona vella, d'on s'obria la blavor del mar i la lluminositat del cel, hagi sigut aprofitat per les institucions socials per a canalitzar també les seves activitats. I això en poc espai, i en superbs palaus, i en el punt més bell de la Reforma, s'hi acoblen el sumptuós edifici de la «Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis»; l'explèndit casal que la mateixa entitat està bastint per a l'estatge de les operacions de l'Institut N. de Previsió, en aquella encarregades a Catalunya; l'antic Palau Bruguera, avui grandiosa arca de instruccions socials amb la «Acció Popular» al front, els dispensaris i escola d'infermeres de l'«Institut del Treball de la dona», etc.; i darrera, aquest colossal edifici, tot ell convertit en un joíell per obra i gràcia d'aquestes fades de l'Institut de Cultura. ¡Benvingut sigui an aquest redós social! Així, la Reforma, el barri essencialment comercial de Barcelona, l'avinguda dels grans magatzems de les oficines de negocis, de les futures enlluernadores botigues, de la circulació vertiginosa, serà també l'avinguda de les institucions socials. El progrés de la mateixa i el progrés de l'esperit s'hi ajuntaran en dolç maridatge. Serà, doncs, aquesta Via Layetana el símbol de la ciutat nova, el símbol de la Catalunya renaixent que sap lligar en suau llaçada el pa del cos i les roses de l'esperit.

* * *

El nou casal de l'Institut de Cultura comptarà amb espai suficient, ample, clar i lluminós, per a hostatjar les Aules, Museus, Gimnàs, Restaurant, Banys, Borsa del Treball, Pati d'Infants, Sala d'actes, Capella, Direcció i Secretaria, Biblioteca, etc.; i tot això per a respondre a la enorme tasca de nou, Seccions en que l'Institut està dividit, components a Instrucció i Educació, Biblioteca Circulant i Pública, Religió i Culte, Socors mutus i Previsió, Relació i Treball, Economia i Proveïments, Organització i Propaganda, Esports i Excursions, Cerimonial i Festes, seccions vives, activíssimes, amb centenars de senyoretes inscrites i treballant en cada una d'elles, ja que pot ben dir-se que, des del moment del seu naixement l'Institut de Cultura ha cuidat més de les realitats que de les apariències, dels rètols i dels noms i ben a revés de moltes altres institucions!

I tot això ho contindrà el nou Casal amb els elements necessaris per al seu complet des-

enrotllament. Per això diu la Comtesa del Castellà: «en visitar el local destinat al Restaurant i cuines, al Bar i als Banys i Menjadors que s'acabaran més endavant, no podem menys que manifestar la nostra complaença amb merescuts elogis, puix no recordem haver visitat una Institució tan completa en els nostres viatges per l'estranger.»

I el mateix podem afegir de l'amplada de les seves Aules, Biblioteca, locals per a totes les Seccions. Advertint que allí tot és cuidat, tot polit, tot tractat exquisidament. L'esperit hi floreix arreu. I aviat allò estarà convertit en una gabià d'or on hi apendran als refilets de la vera llibertat, de la cultura, de la formació del caràcter, una munió de noies de totes les nostres classes socials treballant per la seva racional perfecció i elevació social.

* * *

Però en mig d'aquest jorn d'inauguració que per l'Institut de Cultura ho és de triomf, no ens podem emstar de dedicar un record d'enyorança an aquell reconet tan deliciós del carrer d'Elisabets on l'Institut va néixer. No podem oblidar aquelles saletes blanques i polides, aquell pati de rajoles verdoses i amb el brollador de plata, aquells locals nets i blancs on el feinejar era incessant, aquell retaula de la Moreneta presidint lligons exposicions variades, conferències, festes sempre exquisides...

¡Oh, com marxarà l'alegria d'aquells bells indrets de Barcelona al fugir-ne l'ocellada de de l'Institut de Cultura!

Però sempre, sempre, recordaran aquells carrers els qui en ells veieren néixer aquesta institució que avui és la més gran de Catalunya i d'Espanya, i una de les més grans del món en matèria de cultura i formació de la dona.

* * *

I amb ocasió de l'inauguració del casal femení i de l'ampla volada que això pel mateix suposa, sians permès repetir el que moltes vegades hem dit en matèria de restauració cristiana de la societat.

Els catòlics tenim dos camps ben nostres per a cultivar: el de les dones i els dels agricultors. En el primer, a Barcelona i a Catalunya sencera (Mataró, Berga, etc.,) s'hi fa bona feina. Son innombrables, i molt vives, les institucions que s'hi desenrotllen. En el segon, la tasca és també grandiosa, encara que amb una mica menos d'esperit. En una i altra hi manca, potser, una mica de coordinació; però aquesta vindrà quan les mateixes circumstàncies ho imposin. ¿Es que d'aquesta coordinació no n'hem tingut suara un exemple entre la Caixa de Pensions i l'Institut de Treball de la dona?

Es clar que el camp obrer industrial l'hem de cultivar també. Però mentres això sigui difícil, com ho és avui, iquins camps de neutralització pel sindicalisme no'ns ofereixen els de l'acció femenina i acció agrària!

* * *

¡Benvingut sigui l'Institut de Cultura en aquest redós social de la Via Layetana, ombrejat per les torres de la Catedral i amorosit pels cants del Palau de la Música Catalana! I que la nova casa es converteixi en un esglaó més en aquesta obra magna de l'aixecament de l'esperit i de la cultura de la dona cristiana i catalana!

Josep M. GICH.

La prostitució de la propietat: joc i orgia ⁽¹⁾

La disbauxa. ¿Quí comptarà, senyors, qui pot imaginar els cabals que s'esmercen a la cràpula? Si pensem la gent que en viu, començant per la prostitució des de les degradacions ínfimes fins a les més elegants i refinades, les indústries que directament l'exploten, com els balls, music-halls i llocs així, que deuen part considerable de creixença a l'ufanor dels vicis, ¿no us sembla que la xifra, si poguessim sumar-la, seria fantàstica, hiperbòlica, tan formidable que es podria—si s'eixuguessin amb diners—assecar totes les llàgrimes del món, tapar els dèficits de tots els assils i hospitals, donar ample sobresalari a tots els treballadors, omplir ciutats i viles, les escoles, esglésies, museus i instituts?

Però hi ha encara un sostre més subterrani; és el joc.—Escrigué el Dr. Torras i Bages al davant d'una de les seves pastorals més famoses; el «Cultu de la Carn» que abans als bisbes mai els haguera acudit «tenir de parlar en defensa de la castedat, descobrir el seu mèrit, provar la seva excel·lència... demostrar que el trencament d'ella és una cosa mala... perquè haurien justament considerat que ofienien als fidels cristians que espiritualment regien». Però que «avui no és així desgraciadament» i que «encara que és trist dir-ho, hi ha molta gent en la nostra societat cristiana amb la qual és necessari parlar i discutir de la castedat com allà en els principis de la predicació evangèlica.»

Doncs bé, la situació del moralista cristià en punt a la qüestió del joc és avui aquesta mateixa. Abans, s'hauria cregut ofendre a l'auditori parlant i condemnant el joc. Actualment, s'ha perdut de tal manera la consciència del bé i del mal en aquesta qüestió,

per part de gent conservadora, per part de gent cristiana i catalana, i per part de persones que exerceixen autoritat en representació del poble, que no hi ha més remei que predicar a la gent la malícia i la perversitat del joc, ensenyant les beceroles de la moral en aquest capítol.

El pacte amb el joc, estigma de l'hora present, a Catalunya, és un senyal molt dolorós de feblesa de consciència. Ja no es té odi al mal. Ja no es considera indecorós dar-li la mà, ajudar-lo, protegir-lo, i parar la mà. El nostre honor no es macula dialogant amb la gent perduda, i elevant el diàleg a la solemnitat d'un pacte. Si es considera que l'odi al mal és un corolari, una conseqüència necessària de l'amor al bé, resulta que no s'odia al mal, perquè no s'estima el bé.

Jo dec apel·lar a la vostra consciència d'homes, de ciutadans, de cristians i de catalans per què digueu si en el fons de les vostres ànimes no sentiu com un insult, en mig de les terribles hores presents, i després de les terribles hores que han passat els païssos en guerra, la lectura d'algunes quantitats posades en moviment pel joc i em direu si no sonen a les vostres orelles com escandalosos robatoris socials.

Els beneficis de l'Empresa de Montecarlo a la temporada de 1919 a 1920, segons Memoria presentada a la Junta d'Accionistes, han pujat a 55.965,232 francs, havent-se repartit un dividend de 250 francs per acció. Els beneficis de l'any anterior a la guerra (1913-1914) foren 49.303,793 francs (1).

Al Grand Prix de Longchamps, de París, (1920) s'han jugat 3.000.000 de francs (2).

(1) Telegrama de París publicat a *El Sol* de Madrid, 7 maig 1920.

(2) *El Sol*, 12 juliol 1920, article de Corpus Barga. Vide *Le Progrès Civique*, 2 octubre 1920.

(1) De la conferència *Propietat i robatori* llegida el 31 octubre de l'any passat, 1920, al Casal Català, d'Olot.

Aquest mateix istiu, (1920), a Deauville un sol jugador va perdre *un milió i mig* en algunes hores. Un sudamericà que es ventava d'ésser el rei del baccarrà, va acumular dos milions a Deauville, *deu* a Aix-les Bains, i trenta a Biarritz (3).

Els cassinos de Niça i de Cannes han recollit entre tots dos més de 20 milions de francs aquest últim hivern, solament com a profit del joc (4).

Els beneficis del Cassino d'Enghien van pujar des de 1.500.000 de francs en 1907 fins a 10.000.000 en 1913. Per la guerra es va manar tancar aquest establiment, per al qual s'havien despatxat en 1913 206.000 entrades. (1).

El promig mensual de les quotes imposades pel Comité titulat d'obra Benèfica(?) i Social (?) a les cases de joc de Barcelona, autoritzades, és de 350.000 pessetes, o siguin, 4.200.000 l'any. Persona del Comité diu que es pot recaptar fins 5.000.000 de pessetes al any (2).

Lluny estan de saber el veritable recés de la malícia els qui solament veuen en aquesta qüestió del joc els diners; tant si és per lloar el sistema que fa derivar a hospitals i assils una part de les quantitats jugades, com si és per damnar amb rigor la dilapidació de les fabuloses sumes mirant sols el que son malaguanyades, mirant sols el robatori material. La veritable malícia del joc, la seva profunda immoralitat, el més important robatori és la *sostracció personal del jugador a les finalitats humanes*. Es el robatori de temps, d'atenció, d'energies, d'activitat i de sentiment.

«Allà on l'home posa el tresor, posa el cor» diu l'Evangeli. La *sostracció de béns materials a la utilitat general*, significa la sustrac-

ció del cor de l'home, al bé i a l'amor al comú. I això és moltíssim més greu que la *sostracció de cabals*. Aquí és la més crua gravetat del lladronici social.

Aneu a parlar d'amor al pròxim, d'atenció i benevolencia envers els subordinats, de caritat de cor, de sacrifici personal als qui viuen en la disbauxa o àdhuc als homes bons, als homes vulgars en moments de disbauxa. Aneu a parlar-ne als jugadors!

El viciós, cràpula o jugador, el pitjor mal que fa no és el distreure els diners: és el *sostraurer* a si mateix, de l'ordre social. Es l'incapacitar-se a si mateix per a conèixer i assistir les necessitats dels altres.

Si he dit que els diners que es despenien en els vicis tal volta serien prous per a eixugar les llàgrimes del món, sempre que les llàgrimes s'eixuguin amb diners, sense error puc dir que com que amb sacrifici, amb atenció i treball i esforç personal moltes si que se'n consolen, compteu les que es podrien eixugar amb el temps, l'energia, l'atenció i el sentiment que els cràpules i jugadors han robat a la societat, si s'haguessin esmerçat en bé d'ells mateixos i correlatiu del pròxim.

R. RUCABADO.

No consentiu que les entitats benèfiques rebin diners del joc, però socorreu-les amb vostre màxim òbol.

Recordeu-vos, sobre tot, de l'Hospital de la Santa Creu, de Barcelona

(3) D'un important article publicat a *Le Progrès Civique*, 9 octubre 1920, pág. 25.

(4) *Le Progrès Civique*, lletra apareguda al núm. de 22 maig 1920.

(1) *Le Progrès Civique*, 16 juny 1919.

(2) Premsa de Barcelona del 3 juliol 1920.

Les abelles del jardí de la reina

Una vegada era una reina molt gentil, blanca com un glop de llet i rossa com un fil d'or. El seu reialme era petit, però els seus vassalls eren forts i destres en el maneig de les armes. Un dia el rei emmalaltí sobtadament i per tal de guarir-lo acudiren els metges més saberuts de la terra. Però tot fou endebades. La mort que aletejava damunt del llit reial, brandà la seva dalla i arrabassà la vida del dissortat rei. Com plorava la pobre reina! Els seus ulls que eren lluminosos com cels asserenats, s'omplien de llàgrimes. Eren dues flors que degotaven gotes de fresca rosada. Les seves galtes lleument sonrosades, els seus llavis vermells com penjoll de cireres, s'esblaimaren intensament. Per alleugerir la seva melangia i la seva pregonia trist, feu construir un immens jardí. Els seus fidels vassalls es dispersaren arreu de la terra, cercant les flors de més exuberant perfum i les plantes de forma més escaient. En voley de plantes exòtiques i de flors esquisides! El jardí de la reina s'anava omplenant de roserars que embaumaven dolçament els aires. Els caminols eren vorejats de violers i per les parets s'enfilaven les campanetes de colors tan transparents que tanmateix semblaven fetes de porcellana. Quan la bona gent dels pobles de la rodalia esbataaven de bon matí les finestres closes de llurs cambres, flairaven el perfum delicat del jardí de la reina i la beneïen. Al bell mig del jardí hi havia un brollador magnífic. Eren tantes les flors que cada matí s'obrien a la llum que enlleminides acudiren al jardí de la reina totes les abelles de la rodalia. Ben tost en cada calzer s'hi veié aletejar una abella xudadora. De bon matí, quan tot just acabaven de fondre's les darreres estrelles i el cel se aclaria lleugerament, les abelles brunzidores cercaven les flors d'olor més intensa per xucar-ne el nectar. Quan s'acoblaven dins el rusc, comentaven meravellades la formosor del jardí. Qui deu ésser aquesta dama, es preguntava una abella encuriosida, que passeja amb tanta de magestat i té els ulls tan clars i es d'una mena tan graciosa? Jo mai he vist una dona tan gentil. Si fos més gosada m'amagaria dins la cabellera que li cau damunt les espatlles com una cascada d'or. Bé n'hi ha de roses de cent fulles que tenen una sentor molt suau, però el seu rostre és més plaent. Diria's que és una flor molt de-

licada d'una olor inconeguda. I la pobre abella que havia estat colpida per la meravellosa bellesa de la reina, no volgué treballar més i abandonà el rusc. Llurs companyes s'adonaren ben tost de la seva absència i que algú l'havia occida.

L'enamorada abella per estar més aprop de la seva estimada, decidí viure al palau de la reina. S'abocà a un dels finestrals i veié al defora una gran multitud que s'agitava i es removia sota el sol brillador. Les espases nues brillaven com raigs de sol. Les banderes multicolors, flamejaven, com llengües de foc, al cim de les cases. La multitud feu un crit de joia i deixà pas a un jove cavaller i a la seva escolta. Entraren als jardins del palau i vibraren intensament els clars. La petita abella no havia mai presenciada una festa tan solemne. Qui serà, es preguntava, aquest cavaller tan gentil, que el poble saluda amb tanta de reverència i els soldats amb tan de respecte. Abandonà el finestral i es dirigí vers la sala del tron. En arribar-hi veié una munió de dames ricament abillades i un estol d'altívols cavallers sobre el pit dels quals llentejaven creus i cintes de colors llampants. La reina seia en cadira d'or sota magnífic dosser. Entra el cavaller gentil i en albirar la reina, com si l'hagués ferit la llum d'un astre radiant, acotà el cap i vinculà el cos ceremoniosament. Després li besà la ma i la reina somrigué amorosida. La daurada abella de seguida compregué que aquell cavaller tan gentil estimava la reina. I així era en efecte. L'endemà a la capella del palau, la reina i el cavaller gentil, juraren estimar-se eternament i un Bisbe els beneí. L'encuriosida abella volava amb un gran frissament d'ales. I per veure de més aprop el rostre escaient de la reina, s'amagà entre les flors que agençaven l'altar. La daurada abella restà meravellada en veure llengotejar les petites flames dels ciris. Heu's aquí, es deia, una cosa ben curiosa. Al cim d'un pal el brill d'una petita estrella. I atreta per la resplandor dels ciris, s'hi anà acostant a poc a poc com si temés ésser descoberta. En ésser aprop exclamà amb un gran entusiasme: Valga'm Déu, però si aquests pals son fets de cera! Si ho sabessin les meves companyes que la cera serveix per enllumenar els altars i la casa de Déu. Oh! cal que se sàpiga una cosa tan extraordinària. Un cop terminat l'acte religiós, la petita abella fugí per un dels finestrals policramats de la capella. Volà per damunt del jardí, sota el sol abrasador i cercà neguitosament les seves companyes. Quan fou descoberta li fe-

ren una gran arribada. Les més sentimentals varen plorar, perquè la creien morta. Aviat la nova de la seva sobtada aparició, s'estengué per tot el reialme i les abelles anaven acudint mostrant un goig molt viu. Un cop es veié voltada de tota la família digué amb un posat cerimoniós: he sabut que la nostra cera serveix per enllumenar els altars i, per tant, no és just que nosaltres que fem un servei tan gran al culte cristià visquem en cases tan miserables que amb penes i treballs havem nosaltres de construir. Si la reina té un palau tan sumptuós, nosaltres també en volem un d'igual. Molt bé, digueren les abelles d'idees més avençades. Jo us demano, amigues meves, que m'acompanyeu a fer una visita a Nostre Senyor per tal d'exposar-li les nostres queixes. Les més prudents trobaren exagerada aquesta pensada, però com la majoria mostrà un gran entusiasme no s'atreviren a protestar. Començaren de volar cel amunt. Volaven, volaven, sens parar mai, empeses per un desig de folia cobejança. En traspasar els núvols se'ls aparegué el cel amplíssim inundat de llum. Quan estaven ja fatigades de tan volar, albiraren les muntanyes onejants i solitàries de la lluna. Però eren tan ermes i tan tristes que en fugiren aviat. I vinga altra vegada volar cel amunt, amunt, amunt... Trobaren mons desconeguts i estrelles d'una claror molt viva i camins amarats de llum. Després de molt volar, veieren al lluny una porta molt resplendent i d'una blavor molt intensa. Em sembla, digué l'ambiciosa abella, que ja ens trobem a la porta del cel. Tustaren la porta i se sentí una sonoritat dolça com vibracions de cristall i remoreig de font. La porta s'obrí i aparegué Sant Pere amb les claus a la ma i amb un somris d'infant als llavis. Que voleu, digué el guardià del cel? Quin desig us portà?

—Volem parlar amb Nostre Senyor, respongué la petita abella.

—Però no veieu que sou massa petites per parlar amb el Mestre.

—Som criatures de Déu.

—Entreu, entreu, però no feu gaire fre-sa.

Entraren al cel furiosament com un exèrcit vencedor i en trobar-se davant del bon

Jesús s'estremiren un xic espavordides. Mai haurien pensat que fos d'una mena tan graciosa i que tingués els ulls tan resplandents. Portava una túnica meravellosa teixida amb llum de sol i d'estrella i quan caminava deixava enrera un rastre de claretat. El bon Jesús, ja havia llegit els seus pensaments, però els pregunta amb una veu que trencava el cor: Què voleu, petites abelles?

Volem, digué l'ensibornadora abella, que se'ns tracti millor. Havem sabut que amb la cera que nosaltres produïm amb suors i treballs, es fabriquen els ciris que enllumenen els vostres altars. Si nosaltres no treballessim serien foscos i tenebrosos com el mantell de la nit. La claror de l'altar pervé de nosaltres. Es la nostra sang feta llum. A canvi dels nostres treballs demanem que se'ns dongui un palau fet de pedres precioses, per a que hi poguem reposar dolçament.

—Ah! vanitoses, respongué el bon Jesús. No sabeu que si jo volgués al damunt de cada altar hi faria caure un grapat d'estrelles? No sabeu que jo puc fer assecar totes les plantes i fer-vos morir de fam? No faig jo brillar el sol per a que fecundi la terra i caure del cel pluja abundant per a que els rosers floreixin? Els palaus sumptuosos no s'han fet per vosaltres. Viviu humilment tal com heu viscut fins ara. No us volgueu enlairar massa, car per volar molt amunt, cal tenir ales d'àliga i les vostres son febles i trenca-disses. Jo vui qu'el pocell visqui sota del cel, el peix dins de l'aigua i el cuc en la pos de la terra.

—Doncs, si no ens voleu donar el palau que demanem, digué la desvergonyida abella, endinçarem el nostre fibló punyent dins la carn de l'home.

—Picareu, respongué el bon Jesús, però morireu.

I des d'aquell dia, per a punir la vanitat de les petites abelles, cada vegada que en un moment de superbia ens piquen, la mort vindicativa els hi arrabassa la vida.

Son la viva imatge de la supèrbia. Els homes superbs, creient humiliar els seus semblants, es fan mal ells mateixos, car la supèrbia empetieix l'home i la humilitat l'enlaira.

CIVERA.

— Hi han Sindicats catòlics-agraris que van en decadència. —
¿Per què? Perque els seus directors no han llegit l'obra del P. Chalbaud

Sindicatos y Cajas Rurales

Compreu-la i llegiu-la. — De venta a ACCIÓ POPULAR. — Preu: 8 pessetes

TRAMESA DE PRESENTS

—Caram! no us sembla que per haver organitzat tantes festes ens arriben molts pocs presents!

—Oh! és que deu haver fet mala mar...

El progres de la legislació obrera a França durant la guerra i després de la guerra

(Acabament)

Es donaren ordres severíssimes en matèries d'higiene social i industrial. Per bé que es donaven als obrers tota mena de facilitats, se exigia rigurosament el compliment de llurs deures. Es lluità contra l'alcoholisme. Els ubriaes no rebien cap subsidi quan eren forçat a vagar; l'autoritat militar limita la venda de begudes i prohibeix de freqüentar els establiments on aquelles es venen; el ministre de la Guerra fa vigilar les cases perilloses establertes a les barriades on existeixen nuclis d'obriers. La llei del 6 de Març de 1917 prohibeix que entrin a les fàbriques begudes alcohòliques nocives i obrers en estat d'ubriaguesa.

Havent esclatat la guerra, no era possible que els obrers aconseguissin la implantació de les vuit hores, car s'havia renunciat a respectar d'una manera estricta les lleis reglamentant les hores de treball. Però a l'endemà de l'armistici, després de quatre anys de treball dur i penós, un enfebliment es produí en totes les energies; cada individu, cada estament, reconeixia que després dels turments físics i morals esdevinguts durant la guerra, s'imposava una mena de compensació. Les agrupacions obreres anunciaren la celebració de grans manifestacions el dia 1 de Maig de 1919 a favor de jornada de vuit hores.

Aquesta reivindicació, que semblava econòmicament possible i psicològicament oportuna i necessària, fou acollida per la llei del 23 d'Abril de 1919. Aquesta llei diu taxativament que les hores de treball no podran passar de vuit, però deixa a cada professió la facultat de la distribució de les hores de treball segons les necessitats i conveniències particulars. L'aplicació de la llei no és immediata; s'aplica per cada professió, per mitjà de un reglament d'administració pública, elaborat d'acord amb les consultes obligatòries dels sindicats professionals i dels contractes col·lectius existents.

El legislador francès no ha adoptat encara el sistema de l'arbitratge obligatori, tal com funciona, per exemple, a Austràlia, però durant la guerra s'instituí aquesta obligació i es feu un assaig d'aquest sistema. El dia 17 de Gener de 1917, es publicava un decret imposant l'arbitratge, les sentències del qual tindrien força executòria. El ministre de la Guerra adoptà el mateix sistema per a solucionar els conflictes que surgien en el seu departament. En la marina mercant fou igualment adoptat.

Les comissions mixtes d'obriers i de patrons varen adquirir una gran importància. Es crearen també comissions mixtes d'ordre consultiu, per estudiar les qüestions relatives a l'expansió del treball nacional.

La llei de 1919 sobre els contractes col·lectius autoritza als sindicats a pendre part en la causa de llurs membres i a defensar-los davant dels tribunals. La llei de 1920 dona noves atribucions als sindicats professionals, els quals poden adquirir tota mena de bens, mobles i immobles, sense limitació. Poden comprar, per tal de distribuir-los entre els seus membres, tots els instruments o substàncies necessàries a l'exercici de llur professió. Les unions de sindicats, que no tenien personalitat civil, son assimilades als sindicats. Aquests obren a tots les seves portes: a les dones, als minaires, als estrangers i a les professions lliberals.

En la legislació del treball no hi figura cap llei favorable a l'obrer del camp. Aquests assalariats no es beneficien sinó d'un petit nombre de lleis protectores del treball. L'any 1915 la cambra votà un projecte, protegint els camperols dels accidents del treball, però no pot posar-se en vigor perquè encara espera la ratificació del Senat. Se'ls ha privat del benefici de la llei de les vuit hores. La reglamentació del treball agrícola s'imposa a totes les nacions.

La legislació del treball a França, ha realitzat nombroses reformes que es venien demanant des de molt de temps. Creiem que aquesta és la manera més eficaç per aconseguir que s'estableixin corrents d'harmonia entre el capítol i el treball.

Un govern capacitat que es preocupés de les qüestions socials i es decantés a favor del dret i de la justia podria evitar molts conflictes. Però, desgraciadament, els governs no es preocupen sinó dels conflictes d'ordre públic i deixen que els patrons i els obrers es barallin perturbant la vida econòmica dels pobles.

J. C.

Comentaris

La guerra del Marroc

Després d'haver rebut Espanya una forta sotragada, comença a conèixer les causes originàries del desastre d'Annual. Bé està que el poble conegui els culpables d'aquella sagrant desfeta, però creiem sincerament que la majoria dels oradors que han parlat al parlament espanyol, estan incapacitats per a donar una solució al problema del Marroc. Amb estridències no es soluciona cap conflicte. Els moments actuals no són els més apropiats per a censurar els elements directores de la campanya del Marroc. Com volem que els soldats lluitin àrdidament si els representants del poble s'atreveixen a fer un elogi en plé parlament dels nostres enemics? Nosaltres no som partidaris d'aventures ni de guerres de conquesta, però creiem que es necessari castigar durament als moros barbres i salvatges que han portat la desolació a les nostres llars. Un individu pot i deu perdonar als seus enemics, però un poble que ha estat ofès ha de demostrar davant del món que té dignitat i que no se'l pot ofendre impunement. Les paraules dites al parlament espanyol tindran ressonància fora d'Espanya i no ens faran gaire favor. Certament que s'han comés molts errors, però ara és hora de ajudar als que lluiten contra la barbarie i no de posar al descobert les nostres nafres. Censurar és molt facil. Amb un martell i una escarpa podrem destruir una casa, però per a construir-la calen molts coneixements. Un cop acabada la guerra serà el moment de exigir responsabilitats i s'hauran de dir les coses clares caigui qui caigui.

No hem de permetre que es repeteixin uns fets que ens han omplert el rostre de vergonya. Això és el que han fet totes les nacions. Però a ningú se li va ocórrer durant la guerra lloà el valor i l'organització acurada de l'exèrcit enemic. Si algú s'hagués atrevit a

fer-ho hauria estat expulsat del parlament. A Espanya tothom parla i crida sense tenir en compte que molts tenen la teulada de vidre. Es queixen de la nostra inferioritat davant dels pobles civilitzats i no tenen en compte que són uns elements que ni governen ni deixen governar. A Espanya es combaten els homes sistemàticament. Els projectes no s'estudien. Qui és l'autor d'aquest projecte es pregunta; i si és d'un enemic polític se'l combat amb una gran vehemència. Així és impossible progressar. Seguint aquest procediment anirem cada dia accentuant més la nostra decadència.

Espanya és un poble sentimental i impressionable. Anglaterra ha tingut a l'Índia una sublevació molt seriosa i el poble no s'ha commogut i ha restat implaçable. França, Itàlia han sostingut també guerres colonials i no han perdut la serenitat. Una guerra colonial no ha de portar mai una perturbació ni un trasbalsament nacional. Si Espanya, dissortadament, esgrimís les seves armes contra una nació culta, es compren que es produís una gran commoció. Creieu que és justificada aquesta cridòria i aquest esperit bèlic que s'ha apoderat de la gent? Pensem que lluitem contra un poble barbre i no contra un poble civilitzat. No hem, doncs, d'equiparar-nos a ells, sinó que hem de demostrar la nostra superioritat espiritual. Les guerres colonials o es fan normalment o bé no es fan. La nació que tingui colonies no ha de viure continuament trasbalsada. Les colonies han de portar una riquesa al poble colonitzador, i no han de convertir-se en flagell del poble. Que vegin els governants espanyols si Espanya té condicions i mitjans per a colonitzar el Marroc, i si no els té és preferible que renunciï a noves aventures, car és molt sensible que demostrem la nostra impotència i la nostra incapacitat davant dels pobles cultes i civilitzats.

Joan PUIGMAL.

Bolxevisme veí

¡Truquen a la porta!

La nova, és a dir, novíssima, revolució de Portugal és de caràcter bolxevista remarcant. Obra dels masons i jueus, com la revolució que va acabar amb la Monarquia portuguesa assassinat al rei pocs anys enrera, és obra d'iniquitat. Trepitjant dolls de sang i sobre runes sagnants també, han assaltat el poder uns quants homes moralment espellifats sense cap valor polític ni social. El mateix president de aquella república repugnà rebre'ls i es negà a donar-los-hi nombrament i possessió de càrrecs.

Els primers actes de aquest ministeri portugués flamant han sigut contra la Religió, o fent reviure lleis (les famoses de Pombal, gran perseguidor de l'Esglesia) cents anys prescrites, i fent poc menys que impossible per medi del terror, el culte catòlic.

Demés, no cal dir-ho, no ha respectat tot ço que tenia aspecte de legalitat, i ha obert les presons i perdonat tots els crims dels que el nou poder n'és tarat...

Del que es proposa la actual revolució, no em parlem. El port de Lisboa s'ompla de naus de guerra de les nacions civilitzades, i és de esperar que la nova tragedia portuguesa (i van ja no sabem quantes des del mentat regidi), no passarà endavant.

Però el fet és que el bolxevisme ha triomfat en cert modo, a la nació veïna i que ens truca a la porta.

Caldria vigilar-la.—J.

I. C. B. P. D.

Inauguració solemnia

El diumenge prop passat tingué lloc l'acte inaugural del Casal nou edificat per a hostatge del Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona als carrers Baix de Sant Pere i de Verdaguer i Callís (abans Monjoie de Sant Pere).

Fou un acte com de família, però de una gran i exemplar família; senzill en sa grandesa, cordial en mig de sa solemnitat, intensament cristià, verament democràtic.

La premsa diària ja n'ha dit tot el seu formalisme, l'èxit assolit; ha fet constar les autoritats i corporacions que l'honoraren amb la seva assistència o representació; ha dat

idea dels parlaments i salutacions que s'endregaren al públic, compost principalment de un estol de dames i noies nombrosíssim i bell com les constelacions estelars de aquestes nits tardorals formosíssimes.

Lo que no ha dit la premsa diària és lo que no hi ha paraules per dir, i és el sentiment que brollava de aquell acte social tan cristià, tan cultural, tan civil, tan encoratjador, tan precisat de promeses pel esdevenidor, com ja curull de fruits ubèrrims al present. I lo que no podia dir la premsa fou l'encís marevellós de aquell parlament de la fundadora i directora de la institució, donya Francisca Bonnemairon, vídua de Verdaguer i Callís, la dona admirable que té el cor a igual altura que l'intel·ligència i aquesta molt per sobre de la obra colosal, redemptora, quasi única en el seu gènere, que es titula «Institut de Cultura i Biblioteca Popular de la Dona».

L'edifici, encara no acabat del tot, és digna, en lo possible, de la institució.—J.

NOTICIARI

La «Gaceta» publica una reial ordre del ministeri del Treball, disposant que de acord a les bases i condicions que es publiquen, es convoqui concurs per al repartiment de la quantitat que s'indica, amb destí a l'abonament d'interessos de les sumes obtingudes a prèstec per les societats cooperatives per a la construcció de cases barates.

—Es troba a Madrid el famós Pare Rutten, de la Ordre de Sant Domènec, qual nom no necessita encomis de cap mena.

—La Mancomunitat de Catalunya projecta establir Escoles ambulants per a noies de pagès a qual efecte ha enviat Custionaris a les entitats agrícoles principals, per tal d'assabentar-se de les matèries que caldrà ensenyar.

—Ha sigut aprovat el dictamen de la Comissió mixta sobre el projecte de Llei de Cases Barates, que deu d'estar promulgades en aquestes hores.

—L'Institut Agrícola Català de Sant Isidre Llauredó sollicita del Govern la difusió de l'ensenyament agrícola; que el crèdit agrícola sigui fàcil i abundós; que s'imposi al Banc d'Espanya l'obligació de proporcionar a l'agricultura mitjans de crèdit i diners per a cubrir les seves necessitats i promoure el seu progrés.

D'ací i d'allà

Altra vegada la Creuada de Dones Espanyoles s'ha dirigit als representants de la pàtria per tal de demanar els mateixos drets que gaudeixen els homes.

Pero així com s'els hi va ocórrer abans anar a cercar l'apoi dels diputats, trucant a les portes del Congrés que és la democràcia tancada dins una Cambra (vulgu arcoba), ara han anat a parar al Senat.

Els joves diputats no en feren cap cas, segurament perquè aspiren a formar família. Ara podrà ser que en treguin més partit dels senadors, que alguns d'ells es permeten fugir de la família i echar una canita...; això els que usen Petrolí Gal. I consti que no és reclam.

Per cert que no sabem perquè demanen drets aquestes senyores quan ja han envaït adhuc el nostre ofici.

Tots el gràfics publiquen una fotografia d'una senyoreta que és a Melilla com a redactora-corresponsal de la «Llibertat» i... ¡Visca la llibertat!

En Lerroux ha dit que ell no intervindrà en el debat del Marroc i que no és això cap pose, sino una cosa lògica, car ell demostrà que no tenia ganes de parlar quan no va demanà mai que s'obriessin les Corts.

¡Pobres de nosaltres! Si tots els que van cridar: «obriu, obriu que volem entrar; a les portes del Congrés s'hi talla el bacallà», han de dir-hi la seva respecte el problema del Marroc, ja en tenim per anys... Pot ser, pot ser, estaran parlant fins que arribi un altre desastre.

Al teatre de la Comedia de Madrid s'ha celebrat un miting contra la carestia de la vida i el tancament de les farmàcies.

Nosaltres que som gent més pràctica hauríem anat a pams, i solament xerrariem contra el regim actual de badall perpetú i ineficàç, perquè diguin-me vostres: si estem de quaresma perquè seran necessaries les pur-

guetes? Per ara ja pot plegar l'honorable gremi d'escolans d'Esculapi, que també sabem morir-nos sense medicines.

A Berlin han sigut capturats dos mes dels assassins d'En Dato (q. a. c. s.) Es tracta del matrimoni conegut per Noble; que fins el 21 del mes passat es van estar a Barcelona, d'incògnit, per suposat.

En Casanelles se sap que és a Rússia. Ens atreviríem a aconsellar-li que tornés desseguida cap a Barcelona, perquè la cosa ara si que li va prima.

En Maura, responent al diputat Sr. Barcia que parlava de la legalitat del partit comunista, va dir una cosa que sembla per pendre el pel al soviètic diputat.

Té molta gràcia—digué—que un partit que vol enderrocar les lleis, s'empari en elles quan van mal dades.

Com aquell valent: Si jo pego no em digueu res, però si rebo aguanteu al agressor.

En Cierva s'ha dit ell mateix l'home-fera. Home D. Juan, V. no està gaire fort en Historia-Natural. Si vingués Linneus, senyor Lacierva, li explicaria prou bé que la seva família no pertany a les feres.

¡Todavía hay clasificaciones!

L'enginyer Sr. Montes, amic particular de Abd-el-Krim, que va provar d'entrevistar-se amb aquest per tractar del rescat dels presoners espanyols, no ho va poder fer, gracies als obstacles que li possaren a Alhucemas alguns moros i alguns espanyols. Sembla que tot plegat per unes minucies de les explotacions d'unes mines que hi han allí.

D. Indaleci Prieto, que és amic de l'amo de les mines, com que és socialista al mateix temps, ha perdut la memòria i no n'ha dit res al seu parlament del Congrés.

I el diari «El Sol» que té tan bona informació aquesta vegada ha badat, malgrat tenir un corresponsal també amic de l'amo.

I encara a Espanya hi han moltes portes obertes.

INDUSTRIA MARCA CATALANA DEPOSITADA

GRAN CERERIA DE ANTONIO SALA

40 Calle de la Princesa 40
Teléfono 428

BARCELONA

BLANQUEO de Ceras en grande escala
NUEVO SISTEMA AL VAPOR
2 Diplomas de honor

FABRICA de Bujías Estearicas transparentes
PRIVILEGIADO POR S. M.
2 Grandes premios

GRAN CERERIA

ESPECIALIDAD en cirios, blandones, hachas, candelas y todo lo concerniente al ramo de cerería. elaborado con toda perfección al peso, forma y gusto de cada país en **CERAS PURAS DE ABEJAS** para el CULTO CATOLICO, y con buenas mezclas de varias clases y precios. «Sin humo, olor ni carbón.»

BLANQUEO DE CERAS en gran escala, puras sin mezcla.

CERAS AMARILLAS de todas procedencias. Cerecina, Perafina, Estearina, etc.etc.

FABRICA de BUJIAS Estearicas y transparentes y colores de todas clases y varios precios. Cirios y blandones estráricos de todas dimensiones.

Casa fundada en 1858. Expediciones a todos los puntos de la Península y Ultramar.
12 MEDALLAS DE 1.ª y 2.ª CLASE

Princesa, 40 **ANTONIO SALA** Barcelona

Teléfono, 428. A.

Se remiten notas de precios, y catálogos, gratis.

CATALUNYA SOCIAL SURT ELS DISSABTES

Un any. 8 ptes.
Sis mesos 4 »
Cada número . . . 15 cèntims.

ANUNCIS A PREUS ECONÒMICS

CONSULTORIO CLÍNICO

DEL

DR. R. JORDÁ MASIP

Tratamiento moderno de las enfermedades génito-urinaris y cirugía

Condiciones especiales para trabajadores.

HORAS DE VISITA:
DE 7 A 9, TARDE.

BOQUERIA, 27 pral. 2.ª
Entrada: ALSINA, 3.

INTERESSANTÍSSIMA

per a els senyors Rectors, propietaris, pagesos, i Sindicats Agraris, es l'obra del

P. CHALBAUD, S. J.

Sindicatos y Cajas Rurales

4.ª edició aumentada

Per demandes dirigir-se a

« ACCIÓN POPULAR »

Baix St. Pere, 1, 3 i 5

BARCELONA

HA SORTIT

LA QUARTA EDICIÓ NOTABLEMENT AUMENTADA DE LA

Sociología Cristiana

DEL

Dr. Josep Llovera, Pbre.

UNICA A ESPANYA, COM A CLARA, COMPLERTA I CONCISA

SE VEN A LES PRINCIPALS LLIBRERIES I A

« ACCIÓN POPULAR »

PREU: 7 PESSETES

GRANS MAGATZEMS JORBA

MANRESA-BARCELONA-BRUSEL'LES

ELS MES IMPORTANTS
:: DE CATALUNYA ::

ELS QUE VENEN MES,
:: I MES BARATO ::

CONTINUAMENT ES REBEN LES MES ALTES NOVETATS
EN CAMISERIA, LLANERIA, SASTRERIA, SOMBRERERIA,
SABATERIA, JOIERIA, ETZ.

PREU FIXE

SERVICIOS DE LA COMPAÑIA TRASATLÁNTICA

Línea de Cuba Méjico.—Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz el 16 y de Habana el 20 de cada mes, para Coruña, Gijón y Santander.

Línea de Buenos Aires.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 7, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el día 2 y de Montevideo el 3.

Línea de New-York, Cuba, Méjico.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 25, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para New-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de la Habana el 30 de cada mes con escala en New-York.

Línea de Venezuela-Colombia.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 16 de cada mes, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salidas de Colón el 12 para Sabanilla, Curacao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

Línea de Fernando Póo.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicante el 4, de Cádiz el 7, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de Africa. Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el viaje de ida.

Línea Brasil-Plata.—Saliendo de Bilbao, Santander, Gijón, Coruña y Vigo para Río Janeiro, Montevideo y Buenos Aires, emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires para Montevideo, Santos, Río Janeiro, Canarias, Vigo, Coruña, Gijón, Santander y Bilbao.

Además de los indicados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puertos del Mediterráneo a New-York, puertos Cantábrico a New-York y la Línea de Barcelona a Filipinas, cuyas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores tienen telegrafía sin hilos. También se admite carga y se expiden pasajes para todos los puertos del mundo, servidos por líneas regulares.

LEGIA

ETIQUETA DE GARANTIA
LEGIA LIQUIDA
CASAMITJANA
LEGIA LIQUIDA EXTRA
CASAMITJANA
FABRICANTE
S. CASAMITJANA MENSA

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Academia Gots

FUNDADA EN 1879.—C. ARCHS, 7, pral.
(Travesía de plazas Santa Ana y Nueva)

CENTRO DE ENSEÑANZA, ESENCIAL-
MENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO

Reforma de letra. Ortografía, Correspondencia comercial, Documentación, Prácticas de escritorio, *Mecanografía*.—Cálculo mercantil y Teneduría de libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas incluso la *Banca y Bolsa*.—El Título de Tenedor de libros, previos exámenes por peritos y profesores mercantiles. *Clases especiales para señoritas*.—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por métodos modernos puramente prácticos.—Taquigrafía.—Geografía comercial. Lenguáfonos.

FRANQUEO CONCERTADO

Imp. La Horvina de Oro Calle Nueva de S. Francisco, 47, Barcelona